

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 18. januára 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Článok 3 ods. 1 – Článok 6 ods. 1 – Článok 7 ods. 1 – Článok 8 – Exekučný titul, ktorý nadobudol právnu silu rozhodnutej veci – Právomoc súdu preskúmať *ex offo* prípadnú nekalú povahu podmienky v rámci dohľadu nad exekučným konaním – Vnútroštátny register ustanovení všeobecných obchodných podmienok vyhlásených za protiprávne – Zmluvné podmienky, ktoré sa svojím znením líšia od tých, ktoré sú uvedené v registri, ale majú rovnakú pôsobnosť a rovnaké účinky“

Vo veci C-531/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Okresný súd Varšava-Śródmieście Varšava, Poľsko) z 5. júla 2022 a doručený Súdnemu dvoru 9. augusta 2022, ktorý súvisí s konaním:

Getin Noble Bank S.A.,

TF,

C2,

PI

proti

TL,

za účasti:

EOS,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

MG,

Komornik Sądowy AC,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

* Jazyk konania: poľština.

v zložení: predsedníčka deviatej komory O. Spineanu-Matei, sudcovia S. Rodin (spravodajca)
a L. S. Rossi,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. septembra 2023,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Getin Noble Bank S.A., v zastúpení: Ł. Hejmej, M. Przygodzka, A. Szczęśniak, J. Szewczak, Ł. Żak, advokaci, a M. M. Pugowski, aplikant radcowski,
- TF, v zastúpení: M. Czugan, M. Jaroch-Konwent, W. Kołosz, A. Pakos a K. Zawadzanko, radcowie prawni,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, M. Kozak a S. Żyrek, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: U. Małecka a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 1, článku 6 ods. 1, článku 7 ods. 1 a 2 a článku 8 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288), článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), zásad právnej istoty, efektivity, proporcionality a *res iudicata*, ako aj práva byť vypočutý.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci exekučného konania medzi štyrmi veriteľmi, a to Getin Noble Bank S.A., TF, C2 a PI, a ich dlžníkom TL, vo veci platobného rozkazu vydaného voči TL.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje:

„Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery [dobrej viery – *neoficiálny preklad*] spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.“

4 Článok 4 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“

5 Článok 6 ods. 1 uvedenej smernice znie:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

6 Podľa ustanovenia článku 7 ods. 1 a 2 tej istej smernice:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

2. Prostriedky uvedené v odseku 1 zahrňujú ustanovenia, podľa ktorých osoby alebo organizácie s oprávneným záujmom podľa príslušného vnútroštátneho práva na ochranu spotrebiteľov, môžu požiadať súdy alebo príslušné správne orgány o rozhodnutie, či sú zmluvné podmienky navrhované pre všeobecné uplatňovanie nekalé, takže môžu uplatniť vhodné a účinné prostriedky k zabráneniu ďalšieho uplatňovania takých podmienok.“

7 Článok 8 smernice 93/13 stanovuje:

„Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné [prísnejšie opatrenia zlučiteľné – *neoficiálny preklad*] so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Poľské právo

8 Článok 189 ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (Civilný sporový poriadok) zo 17. novembra 1964 (Dz. U. č. 43, položka 296), v znení účinnom v čase skutkových okolností sporu vo veci samej (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), stanovuje:

„Žalobca môže podať na súd návrh na určenie, či existuje alebo neexistuje určitý právny vzťah alebo právo, ak má oprávnený záujem na konaní.“

9 Článok 505³² § 1 Civilného sporového poriadku stanovuje:

„Vo svojom návrhu žalobca uvedie dôkazy na podporu svojich tvrdení. Dôkazy sa neprikladajú k žalobe.“

10 Článok 758 Civilného sporového poriadku stanovuje:

„V oblasti exekučného konania sú príslušné okresné súdy, ako aj súdni exekútori pôsobiaci pri týchto súdoch.“

- 11 Článok 804 § 1 Civilného sporového poriadku stanovuje:
- „Vykonávajúci orgán nie je oprávnený preskúmať dôvodnosť a vykonateľnosť záväzku, ktorý je predmetom plne vykonateľného exekučného titulu.“
- 12 Článok 840 § 1 Civilného sporového poriadku stanovuje:
- „Dlžník môže prostredníctvom žaloby navrhnúť zrušenie celého exekučného titulu alebo jeho časti, alebo obmedzenie jeho vykonateľnosti, ak:
1. spochybňuje skutočnosti, ktoré odôvodnili vyznačenie doložky vykonateľnosti, najmä ak namieta proti existencii záväzku stanoveného jednoduchým exekučným titulom, okrem súdneho rozhodnutia, alebo ak namieta proti prevodu záväzku napriek existencii formálneho dokumentu, ktorý ho osvedčuje;
 2. po vydaní exekučného titulu nastala skutočnosť, ktorá spôsobila zánik záväzku alebo znemožnila jeho vykonanie; ak je titul súdnym rozhodnutím, dlžník môže svoju žalobu založiť aj na skutočnostiach, ktoré nastali po skončení pojednávania, na výnimke týkajúcej sa poskytnutia plnenia, ak je uplatnenie tejto výnimky v predmetnej veci zo zákona neprípustné, ako aj na výnimke týkajúcej sa kompenzácie.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 13 Dňa 9. januára 2006 uzavrel TL, spotrebiteľ, s Getin Noble Bank na obdobie od 9. januára 2009 do 16. januára 2016 zmluvu o úvere denominovanom v poľských zlotých (PLN) a indexovanom na švajčiarsky frank (CHF), zodpovedajúcu ekvivalentu sumy 15 645,27 CHF (približne 16 270 eur) v poľských zlotých. Podľa tejto zmluvy o úvere bola výška úveru, ktorý poskytla Getin Noble Bank, ku dňu uzavretia uvedenej zmluvy o úvere prepočítaná na základe nákupného kurzu dotknutej meny indexácie, uvedeného v kurzovom lístku tejto banky, a celý dlh mal tak byť splatený v poľských zlotých po prepočte výšky tohto dlhu denominovaného v tejto mene indexácie na základe predajného kurzu tejto meny platného v deň zaplatenia uvedenej banke.
- 14 Dňa 13. mája 2008 TL uzavrel s tou istou bankou na obdobie 120 mesiacov ďalšiu zmluvu o úvere denominovanom v poľských zlotých a indexovanom na švajčiarsky frank, zodpovedajúcu ekvivalentu sumy 36 299,30 CHF (približne 37 740 eur) v poľských zlotých. Táto ďalšia zmluva o úvere v podstate prebrala ustanovenia zmluvy o úvere uvedenej v predchádzajúcom bode.
- 15 Getin Noble Bank, ktorá sa odvolávala na to, že TL si neplnil povinnosť splácať úver, vypovedala tieto dve zmluvy o úvere a 28. decembra a 3. júna 2016 podala na Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Okresný súd Lublin-Západ Lublin, Poľsko) prostredníctvom konania o vydanie elektronického platobného rozkazu dve žaloby proti TL, v ktorých sa domáhala, aby TL zaplatil sumy dlžné na základe uvedených zmlúv o úvere spolu s úrokmi a poplatkami.
- 16 Na podporu svojich tvrdení Getin Noble Bank poukázala na zmluvy o úvere, ktoré uzavrela s TL, bez toho, aby ich mohla pripojiť k týmto dvom žalobám, a to vzhľadom na procesné ustanovenia upravujúce konania o vydanie elektronického platobného rozkazu uvedené v článku 505³² § 1 Civilného sporového poriadku a technické vlastnosti systému správy týchto konaní, ktoré neumožňujú predložiť dôkazy. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Okresný súd Lublin-Západ Lublin) tak nemal ani právomoc, ani technickú možnosť požadovať od Getin Noble Bank, aby tieto zmluvy o úvere predložila.

- 17 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie (Okresný súd Lublin-Západ Lublin) vydal dva platobné rozkazy, ktoré TL nespochybnil, a preto nadobudli právoplatnosť predtým, než k nim bola pripojená doložka vykonateľnosti. To umožnilo začať exekučné konanie týkajúce sa nehnuteľnosti vo vlastníctve TL, vedené súdnym exekútorom pod dohľadom Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Okresný súd Varšava-Śródmieście Varšava, Poľsko), súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 18 V rámci tohto exekučného konania bol teda vnútroštátny súd prvým vnútroštátnym súdom, ktorému boli predložené zmluvy o úvere, o ktoré ide vo veci samej.
- 19 Po preskúmaní obsahu týchto zmlúv o úvere vyjadril vnútroštátny súd pochybnosti o platnosti uvedených zmlúv vzhľadom na prípadnú nekalú povahu konverzných doložiek uvedených v uvedených zmluvách o úvere, bez ktorých tieto zmluvy nie je možné splniť a treba ich považovať za neplatné.
- 20 Vnútroštátny súd zastáva názor, že spor vo veci samej nastoľuje otázku *ex offo* preskúmania prípadnej nekaléj povahy podmienok v spotrebiteľských zmluvách, na základe ktorých sa začalo exekučné konanie, a to otázku podobnú tej, ktorá bola položená v rámci vecí, v ktorých boli vydané rozsudky zo 17. mája 2022, SPV Project 1503 a i. (C-693/19 a C-831/19, EU:C:2022:395), a zo 17. mája 2022, Ibercaja Banco (C-600/19, EU:C:2022:394).
- 21 Tento súd uvádza, že TL nepodal odpor proti platobným rozkazom uvedeným v bode 17 tohto rozsudku, a preto už nemá k dispozícii nijaký právny prostriedok, ktorý by mu v praxi umožňoval spochybníť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z týchto platobných rozkazov. Na jednej strane návrh na zrušenie exekučného titulu, ktorý bol vydaný súdnym rozhodnutím, nemôže podľa článku 840 § 1 bodu 1 Civilného sporového poriadku platne umožniť spochybnenie dôvodnosti povinnosti, ktorý je predmetom tohto titulu. Na druhej strane by podanie žaloby o určenie neplatnosti zmluvy alebo určenie neúčinnosti nekalých podmienok tejto zmluvy zo strany dlžníka v praxi nič nezmenilo na jeho situácii, keďže takáto žaloba nemôže podľa článku 189 Civilného sporového poriadku viesť k zrušeniu právoplatného platobného rozkazu. Podľa článku 365 § 1 Civilného sporového poriadku je totiž právoplatný rozsudok vrátane rozsudku, ktorého obsahom je platobný rozkaz vydaný v rámci konania o elektronickom platobnom rozkaze, záväzný pre všetky súdy.
- 22 Za predpokladu, že by bol vnútroštátny súd podľa práva Únie povinný *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok uvedených v dotknutých zmluvách o úvere, sa vnútroštátny súd pýta, či sa článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásady efektivity, proporcionality a právnej istoty majú vykladať v tom zmysle, že najmä v prípade, keď sa dotknutý spotrebiteľ nedomáha svojich práv vyplývajúcich z tejto smernice, umožňujú rozšíriť účinky zápisu zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra ustanovení všeobecných obchodných podmienok vyhlásených za protiprávne (ďalej len „vnútroštátny register protiprávnych podmienok“) na predajcu alebo dodávateľa, ktorý nebol účastníkom konania, ktoré viedlo k tomuto zápisu.
- 23 Porovnanie obsahu zmluvných podmienok, o ktoré ide vo veci samej, s obsahom zmluvných podmienok iných bánk než Getin Noble Bank, ktoré sú zapísané do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok, umožňuje dospieť k záveru, že medzi týmito podmienkami existujú významné podobnosti, teda majú rovnaký rozsah a pre spotrebiteľov majú rovnaké dôsledky.

- 24 Vnútroštátny súd zastáva názor, že podľa judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 21. decembra 2016, Biuro podróży „Partner“ (C-119/15, EU:C:2016:987), nič nebráni tomu, aby sa účinky zápisu určitej zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok uplatňovali na jednej strane na všetkých predajcov alebo dodávateľov, ktorí uplatňujú túto zmluvnú podmienku, a nielen na predajcu alebo dodávateľa, ktorý bol účastníkom konania, v ktorom sa navrhovalo určenie nekalej povahy uvedenej podmienky a zápis tejto podmienky do tohto registra, a na druhej strane na každú zmluvnú podmienku, ktorá je v podstate zhodná s touto podmienkou, bez toho, aby bolo nevyhnutné, aby mala táto podmienka totožné znenie. Vnútroštátny súd má však pochybnosti, pokiaľ ide o otázku, či sa takýto výklad práva Únie uplatňuje na konania, v ktorých je jednou zo strán spotrebiteľ, ktorý uzavrel zmluvu s dotknutým predajcom alebo dodávateľom, a nielen na správne konania, ktorých cieľom je uložiť sankciu predajcom alebo dodávateľom používajúcim zmluvné podmienky zapísané do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok.
- 25 Vnútroštátny súd uvádza, že Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) naopak 20. novembra 2015 vydal uznesenie III CZP 175/15, podľa ktorého zápis protiprávnych podmienok do vnútroštátneho registra nevyvoláva voči iným predajcom alebo dodávateľom, než je predajca alebo dodávateľ dotknutý v rámci konania o zápise do tohto registra, účinky, aby bolo dodržané právo týchto iných predajcov alebo dodávateľov byť vypočutý.
- 26 Za týchto podmienok Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie (Okresný súd Varšava-Śródmieście Varšava) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice [93/13] a zásady právnej istoty, právoplatnosti súdnych rozhodnutí, efektivity a proporcionality vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že vnútroštátny súd nemôže *ex offo* preskúmať nekalé zmluvné podmienky a vyvodíť z toho dôsledky v situácii, keď vykonáva dohľad nad exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu vydaného v konaní, v ktorom sa nevykonalo dokazovanie?
2. Majú sa článok 3 ods. 1, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1 a 2 a článok 8 smernice [93/13], článok 47 [Charty] a zásady právnej istoty, efektivity, proporcionality a práva byť vypočutý súdom vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátna právna úprava bola vykladaná súdom tak, že zápis nekalej zmluvnej podmienky do [vnútroštátneho registra protiprávnych zmluvných podmienok] má za následok uznanie tejto podmienky za nekalú v každom konaní, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a to tiež:
- vo vzťahu k inému predajcovi alebo dodávateľovi, než je ten, voči ktorému prebiehalo konanie o zápise nekalej zmluvnej podmienky do [vnútroštátneho registra protiprávnych zmluvných podmienok],
 - pokiaľ ide o ustanovenie, ktorého znenie nie je totožné, ale ktoré má rovnaký rozsah a vyvoláva rovnaké účinky voči spotrebiteľovi?“

Konanie na Súdnom dvore

- 27 V návrhu na začatie prejudiciálneho konania vnútroštátny súd požiadal, aby prejudiciálne konanie vedúce k vydaniu tohto rozsudku prebehlo v skrátrenom konaní podľa článku 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Na podporu svojho návrhu na uplatnenie skráteneho konania vnútroštátny súd uviedol, že súdny exekútor, ktorý vedie exekučné konanie dotknuté vo veci samej, zriadil exekučné záložné právo na nehnuteľnosť, ktorá je predmetom tohto konania, a že po prihlásení pohľadávok veriteľov sa musí uskutočniť predaj tejto nehnuteľnosti na dražbe, pričom výsledkom tohto predaja na dražbe môže byť na jednej strane to, že TL príde o uvedenú nehnuteľnosť, a na druhej strane to, že veriteľa získajú sumy, na ktoré nemajú nárok. Hoci TL môže prípadne neskôr uplatniť svoje práva prostredníctvom žaloby o náhradu škody, nezaručuje mu to úplnú ochranu jeho práv.
- 28 Článok 105 ods. 1 rokovacieho poriadku stanovuje, že na návrh vnútroštátneho súdu, alebo výnimočne i bez návrhu, môže predseda Súdneho dvora, ak si povaha veci vyžaduje jej prejednanie bez zbytočného odkladu, po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta, rozhodnúť, že prejudiciálne konanie prebehne v skrátrenom súdnom konaní.
- 29 Je potrebné pripomenúť, že takéto skrátene súdne konanie predstavuje procesný nástroj určený na riešenie mimoriadne naliehavej situácie (rozsudok z 21. decembra 2021, Randstad Italia, C-497/20, EU:C:2021:1037, bod 37 a citovaná judikatúra).
- 30 V prejednávanej veci predseda Súdneho dvora 15. septembra 2022 po vypočutí sudcu spravodajcu a generálnej advokátky rozhodol, že nie je opodstatnené vyhovieť návrhu uvedenému v bode 27 tohto rozsudku.
- 31 Na jednej strane totiž samotná okolnosť, že konanie vo veci samej predstavuje exekučné konanie, ktoré si vyžaduje rýchle riešenie, nemôže sama osebe preukázať naliehavosť vyžadovanú článkom 105 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora z 5. októbra 2018, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2018:825, bod 12).
- 32 Na druhej strane je pravda, že predseda Súdneho dvora v rámci jednej veci, v ktorej žalobcovia vo veci samej podali odpor proti zriadeniu exekučného záložného práva na ich nehnuteľnosť zataženú hypotékou, zohľadnil skutočnosť, že vzhľadom na podmienky dotknutého vnútroštátneho civilného súdneho konania ich pokračovanie v exekučnom konaní vystavovalo riziku straty ich hlavného obydlija. Vyhovet tak návrhu na uplatnenie skráteneho konania, pričom uviedol, že v takejto situácii dotknuté vnútroštátne právo poskytuje poškodenému dlžníkovi ochranu výlučne v podobe náhrady škody, a neumožňuje obnoviť predchádzajúcu situáciu, v ktorej mal postavenie vlastníka svojho obydlija (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora z 5. októbra 2018, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2018:825, bod 13).
- 33 V prejednávanej veci však z návrhu na uplatnenie skráteneho konania ani z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nijako nevyplýva, že TL už v súčasnosti čelí bezprostrednému riziku straty svojho hlavného obydlija v rámci exekučného konania, o ktoré ide vo veci samej. Vnútroštátny súd totiž Súdnemu dvoru neoznámil, či nehnuteľnosť, o ktorú ide vo veci samej, je hlavným obydliím TL, pričom TL má zrejme bydlisko na inej adrese, než je adresa tejto nehnuteľnosti (pozri v tomto zmysle uznesenie predsedu Súdneho dvora z 5. októbra 2018, Addiko Bank, C-407/18, EU:C:2018:825, bod 14).

O právomoci Súdneho dvora a prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 34 Getin Noble Bank v prvom rade v podstate tvrdí, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, keďže položené prejudiciálne otázky sa týkajú vnútroštátneho exekučného konania, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva Únie.
- 35 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z článku 19 ods. 3 písm. b) ZEÚ a článku 267 prvého odseku ZFEÚ vyplýva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú výkladu práva Únie alebo platnosti aktov inštitúcií Únie.
- 36 Zo samotného znenia prejudiciálnych otázok položených vnútroštátnym súdom pritom vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Getin Noble Bank, sa tieto otázky týkajú výkladu ustanovení smernice 93/13 a Charty, ako aj všeobecných zásad práva Únie, a nie výkladu ustanovení poľského práva. Súdny dvor má tak právomoc rozhodnúť o tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 37 V druhom rade Getin Noble Bank v podstate tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je v každom prípade neprípustný.
- 38 Na jednej strane totiž vnútroštátny súd nie je oprávnený rozhodnúť o spore medzi účastníkmi konania rozhodnutím, ktoré predstavuje „rozsudok“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, a treba ho považovať za „správny orgán“, ak zasahuje v rámci dohľadu nad exekučným konaním. Na druhej strane sú položené prejudiciálne otázky nepresné, príliš všeobecné a hypotetické. Prvá otázka nespresňuje ani opatrenie dohľadu, ktorého sa týka, ani spôsoby uplatnenia prípadných odpovedí Súdneho dvora. Okrem toho účastníci konania, ktorým sa vykonáva dohľad nemajú nijaký právny základ, ktorý by im umožňoval domáhať sa vydania rozhodnutia vo veci samej. Druhá otázka nezohľadňuje skutočnosť, že napriek povinnosti získať stanovisko dotknutého spotrebiteľa k zachovaniu podmienok, ktoré vnútroštátny súd považuje za nekalé, vnútroštátny súd nemá právomoc analyzovať v tomto smere vôľu tohto spotrebiteľa, ktorý bol navyše v prejednávanej veci nečinný.
- 39 Getin Noble Bank teda v podstate spochybňuje, že vnútroštátny súd má podľa poľského práva právomoc *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok uvedených v zmluvách o úvere, o ktoré ide vo veci samej. Takáto argumentácia uvádzajúca skutočnosť, ktorá sa týka hmotnoprávných aspektov, nemôže nijako spochybniť prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. marca 2021, An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara a i., C-64/20, EU:C:2021:207, bod 27, ako aj citovanú judikatúru).
- 40 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy má Súdny dvor právomoc rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania a tento návrh je prípustný.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 41 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že vnútroštátny súd nemôže *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok

uvedených v spotrebiteľskej zmluve a vyvodíť z toho dôsledky, keď vykonáva dohľad nad exekučným konaním založeným na rozhodnutí s právnou silou rozhodnutej veci, ktorým sa vydáva právoplatný platobný rozkaz.

- 42 Na úvod treba pripomenúť, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, že nerovnosť medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaná iba pozitívnym zásahom, ktorý je vonkajším vo vzťahu k samotným zmluvným stranám dotknutej zmluvy, pričom vnútroštátny súd je povinný *ex offico* posúdiť prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky patriacej do pôsobnosti smernice 93/13, akonáhle má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tieto účely [rozsudok z 22. septembra 2022, Vicente (Žaloba týkajúca sa zaplatenia odmeny advokáta), C-335/21, EU:C:2022:720, bod 52].
- 43 Hoci Súdny dvor už z viacerých hľadísk a vzhľadom na požiadavky článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice 93/13 spresnil spôsob, akým má vnútroštátny súd zabezpečiť ochranu práv, ktoré spotrebiteľom vyplývajú z tejto smernice, nič to nemení na skutočnosti, že právo Únie v zásade neharmonizuje konania uplatniteľné na skúmanie prípadnej nekalej povahy zmluvnej podmienky a že tieto konania teda patria do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov. Tak je to aj v konaní vo veci samej, pokiaľ ide o procesné predpisy poľského práva upravujúce exekučné konanie, ktoré v prípade neexistencie harmonizácie patria do právneho poriadku dotknutého členského štátu [pozri analogicky rozsudok z 22. septembra 2022, Vicente (Žaloba týkajúca sa zaplatenia odmeny advokáta), C-335/21, EU:C:2022:720, bod 53].
- 44 V súlade so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ však procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, nemôžu byť nepriaznivejšie ako procesné podmienky týkajúce sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právny poriadok Únie (zásada efektivity) [rozsudok z 22. septembra 2022, Vicente (Žaloba týkajúca sa zaplatenia odmeny advokáta), C-335/21, EU:C:2022:720, bod 54].
- 45 Pokiaľ ide o zásadu efektivity, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že každý prípad, v ktorom vznikne otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva Únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti, pričom v prípade potreby sa musia zohľadniť zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, ako je ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a požiadavka na riadny priebeh konania. V tejto súvislosti Súdny dvor uznal, že potreba dodržiavať túto zásadu nemôže zájsť až tak ďaleko, že v plnej miere nahradí úplnú nečinnosť dotknutého spotrebiteľa (rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 28).
- 46 Okrem toho Súdny dvor spresnil, že povinnosť členských štátov zabezpečiť účinnosť práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, zahŕňa, najmä pokiaľ ide o práva vyplývajúce zo smernice 93/13, požiadavku účinnej súdnej ochrany potvrdenú v článku 7 ods. 1 tejto smernice a zakotvenú v článku 47 Charty, ktorá sa okrem iného vzťahuje na vymedzenie procesných postupov týkajúcich sa žalôb založených na takýchto právach (rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 29).
- 47 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že pri neexistencii účinného preskúmania prípadnej nekalej povahy podmienok predmetnej zmluvy nemožno zaručiť dodržanie práv priznaných smernicou 93/13 (rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 30).

- 48 Z toho vyplýva, že podmienky stanovené vnútroštátnym právom, na ktoré odkazuje článok 6 ods. 1 smernice 93/13, nemôžu narušiť podstatu práva, ktoré spotrebiteľom priznáva toto ustanovenie, t. j. nebyť viazaný podmienkou, ktorá bola vyhlásená za nekalú (rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 31).
- 49 Vnútroštátny súd uvádza, že platobné rozkazy, o aké ide vo veci samej, vydávajú poľské súdy na návrh dotknutého veriteľa v rámci konania o elektronickom platobnom rozkaze bez toho, aby tieto súdy mali právnu a technickú možnosť oboznámiť sa so zmluvami, na základe ktorých boli tieto platobné rozkazy vydané, a teda *ex offo* preskúmať, či tieto zmluvy obsahujú nekalé podmienky. V prípade, že uvedené platobné rozkazy dotknutý dlžník nenapadne v lehote dvoch týždňov od ich doručenia, opatria sa doložkou vykonateľnosti a nadobudnú právnu silu rozhodnutej veci, čo má za následok, že súd, pod ktorého dohľadom príslušný súdny exekútor vedie exekučné konanie, nie je oprávnený vykonať toto preskúmanie *ex offo*.
- 50 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že účinnú ochranu práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva smernica 93/13, možno zaručiť iba pod podmienkou, že dotknutý vnútroštátny procesný systém umožňuje v rámci konania o vydaní platobného rozkazu alebo v rámci exekučného konania *ex offo* preskúmanie prípadnej nekalej povahy podmienok uvedených v dotknutej zmluve (rozsudok zo 17. mája 2022, Impuls Leasing România, C-725/19, EU:C:2022:396, bod 49).
- 51 Súdny dvor zastával názor, že v prípade, ak v štádiu exekučného konania nie je stanovené, že súd *ex offo* preskúma prípadnú nekalú povahu podmienok uvedených v dotknutej zmluve, vnútroštátna právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania opravného prostriedku v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby boli spotrebiteľovi oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (rozsudok zo 17. mája 2022, Impuls Leasing România, C-725/19, EU:C:2022:396, bod 50).
- 52 Z toho na jednej strane vyplýva, že poľská právna úprava, ktorou sa riadi vydanie platobného rozkazu a exekučné konanie, nie je v súlade so zásadou efektivity za predpokladu, že nestanovuje žiadne preskúmanie prípadnej nekalej povahy podmienok uvedených v dotknutej zmluve súdom *ex offo*.
- 53 Na druhej strane, ak poľské právo stanovuje takéto preskúmanie len v prípade, že dotknutý spotrebiteľ napadne platobný rozkaz, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či existuje nezanedbateľné riziko, že tento spotrebiteľ nepodáva požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania opravného prostriedku v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby boli uvedenému spotrebiteľovi oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv.

- 54 Pokiaľ ide o lehotu dvoch týždňov na podanie takéhoto odporu stanovenú vnútroštátnou právnou úpravou dotknutou vo veci samej, Súdny dvor rozhodol, že takáto lehota vytvára riziko uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 6. novembra 2019, BNP Paribas Personal Finance SA Paris Sucursala București a Secapital, C-75/19, EU:C:2019:950, body 31 a 33).
- 55 Aj keby účastník konania nebol podľa poľského práva povinný svoj odpor proti platobnému rozkazu odôvodniť, ako tvrdí Getin Noble Bank, táto lehota dvoch týždňov sa napriek tomu zdá byť osobitne krátka na to, aby dotknutý spotrebiteľ mohol posúdiť právne dôsledky svojho rozhodnutia podať alebo nepodať proti tomuto platobnému rozkazu odpor.
- 56 Za predpokladu, že by vnútroštátny súd dospel k záveru, že existuje nezanedbateľné riziko, že odpor proti platobným rozkazom, o ktoré ide vo veci samej, nie je podaný z dôvodu okolností uvedených v bode 53 tohto rozsudku, treba, pokiaľ ide o skutočnosť, že tieto platobné rozkazy majú právnu silu rozhodnutej veci, pripomenúť, že na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby už nebolo možné napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní všetkých dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na ich podanie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 32).
- 57 Okrem toho ochrana dotknutého spotrebiteľa nie je absolútna. Konkrétne právo Únie nevyžaduje, aby vnútroštátny súd neuplatňoval vnútroštátne procesné pravidlá, ktoré priznávajú rozhodnutiu právnu silu rozhodnutej veci, aj keď by to umožnilo napraviť porušenie ustanovenia, bez ohľadu na jeho povahu, obsiahnutého v smernici 93/13, avšak v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 44 tohto rozsudku pod podmienkou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity (rozsudok zo 17. mája 2022, Unicaja Banco, C-869/19, EU:C:2022:397, bod 33).
- 58 V situácii, keď sa preskúmanie prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok *ex offo* považovalo za vykonané a majúce právnu silu rozhodnutej veci, pričom však toto preskúmanie nebolo odôvodnené, Súdny dvor rozhodol, že požiadavka účinnej súdnej ochrany si vyžaduje, aby súd rozhodujúci o nariadení výkonu rozhodnutia mohol posúdiť, a to aj po prvýkrát, prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok, na základe ktorých súd vydal platobný rozkaz na návrh veriteľa, a proti ktorému dlžník nepodal odpor (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2022, SPV Project 1503 a i., C-693/19 a C-831/19, EU:C:2022:395, body 65 a 66).
- 59 To platí *a fortiori* takisto v prípade, keď sa žiadne *ex offo* preskúmanie prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v dotknutej zmluve nepovažuje za vykonané, ako to zrejme platí v prejednávanej veci.
- 60 Skutočnosť, že TL bol nečinný počas konaní vedených na poľských súdoch, nezbavuje vnútroštátny súd povinnosti vykonať toto preskúmanie *ex offo*, ak tento súd preukáže, že TL nepodal odpor proti platobným rozkazom, o ktoré ide vo veci samej, z dôvodu okolností uvedených v bode 53 tohto rozsudku, pričom tento odpor bol jediným procesným prostriedkom, ktorý mal TL k dispozícii na spochybnenie nekalej povahy zmluvných podmienok, o ktoré ide vo veci samej.
- 61 Vzhľadom na všetko vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že vnútroštátny súd nemôže *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu

podmienok uvedených v zmluve a vyvodíť z toho dôsledky, keď vykonáva dohľad nad exekučným konaním založeným na rozhodnutí s právnou silou rozhodnutej veci, ktorým sa vydáva platobný rozkaz:

- ak táto právna úprava nestanovuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo
- v prípade, keď je takéto preskúmanie stanovené len v štádiu podania odporu proti dotknutému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodáva požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania opravného prostriedku v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby boli tomuto spotrebiteľovi oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv.

O druhej otázke

- 62 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 3 ods. 1, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1 a 2 a článok 8 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej zápis zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok má za následok, že táto zmluvná podmienka sa považuje za nekalú v každom konaní, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a to aj vo vzťahu k inému predajcovi alebo dodávateľovi, než je ten, voči ktorému bolo vedené konanie o zápise uvedenej zmluvnej podmienky do tohto vnútroštátneho registra, a ak dotknutá zmluvná podmienka nemá totožné znenie ako zmluvná podmienka, ktorá bola zapísaná, ale má rovnaký rozsah a účinky pre dotknutého spotrebiteľa.
- 63 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vychádza systém ochrany zavedený smernicou 93/13 z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 34].
- 64 Predovšetkým sa podľa článku 3 ods. 1 tejto smernice zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dobrej viery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, v neprospech dotknutého spotrebiteľa, zatiaľ čo podľa článku 6 ods. 1 uvedenej smernice takéto nekalá podmienka nie je pre tohto spotrebiteľa záväzná. Toto posledné uvedené ustanovenie smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú uvedená zmluva nastoluje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 35 a citovaná judikatúra].
- 65 Okrem toho s ohľadom na povahu a význam verejného záujmu, ktorý predstavuje ochrana spotrebiteľov nachádzajúcich sa v takomto znevýhodnenom postavení, článok 7 ods. 1 tej istej smernice v spojení s jej dvadsiatym štvrtým odôvodnením ukladá členským štátom povinnosť stanoviť primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili ďalšiemu uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok) C-139/22, EU:C:2023:692, bod 36].

- 66 Ako vyplýva z článku 7 ods. 2 smernice 93/13, vyššie uvedené prostriedky zahrňujú možnosť osôb alebo organizácií, ktoré majú oprávnený záujem na ochrane spotrebiteľov, obrátiť sa na súdy s cieľom určiť, či podmienky navrhované na všeobecné uplatňovanie majú nekalú povahu, a prípadne dosiahnuť ich zákaz [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 37].
- 67 Keďže sa však spor vo veci samej netýka takýchto osôb a organizácií, nie je potrebné odpovedať na druhú otázku z hľadiska článku 7 ods. 2 smernice 93/13.
- 68 Nakoniec podľa dvanásteho odôvodnenia tejto smernice, táto smernica vykonáva iba čiastočnú a minimálnu harmonizáciu vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa nekalých podmienok a so zreteľom na Zmluvu o FEÚ ponecháva členským štátom možnosť zabezpečiť dotknutému spotrebiteľovi vyššiu úroveň ochrany prostredníctvom vnútroštátnych ustanovení, ktoré sú prísnejšie než ustanovenia uvedenej smernice. Z článku 8 uvedenej smernice navyše vyplýva, že členské štáty môžu prijať alebo si ponechať prísnejšie ustanovenia zlučiteľné s touto Zmluvou v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica, s cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany tomuto spotrebiteľovi [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 39 a citovaná judikatúra].
- 69 Pokiaľ ide o vnútroštátny register protiprávnych zmluvných podmienok, Súdny dvor rozhodol, že mechanizmus, ako je tento register, ktorý spočíva vo vypracovaní zoznamu podmienok, ktoré sa majú považovať za nekalé, patrí medzi prísnejšie ustanovenia, ktoré môžu členské štáty prijať alebo zachovať na základe článku 8 smernice 93/13, a že uvedený register v zásade zodpovedá záujmu ochrany spotrebiteľov [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 40, ako aj citovaná judikatúra].
- 70 Keďže zavedenie takéhoto registra smernica 93/13 nevyžaduje, výber prostriedkov použitých na dosiahnutie jeho konkrétnych cieľov, a teda určenie právnych účinkov, ktoré môže mať zápis podmienok vyhlásených za nekalé do tohto registra, patrí do právomoci členských štátov.
- 71 Pokiaľ je vnútroštátny register protiprávnych zmluvných podmienok vedený transparentným spôsobom v záujme nielen spotrebiteľov, ale aj predajcov alebo dodávateľov a pokiaľ je aktualizovaný v súlade so zásadou právnej istoty, jeho zavedenie je v súlade s právom Únie [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 43 a citovaná judikatúra].
- 72 Okrem toho uplatnenie mechanizmu registra protiprávnych podmienok predpokladá zo strany príslušného vnútroštátneho súdu posúdenie zhodnosti spornej zmluvnej podmienky s ustanovením všeobecných zmluvných podmienok, ktoré bolo posúdené ako protiprávne a uvádza sa v tomto registri, a že dotknutý predajca alebo dodávateľ má možnosť napadnúť túto zhodnosť na vnútroštátnom súde s cieľom určiť, či vzhľadom na všetky relevantné okolnosti každého prípadu je uvedená zmluvná podmienka vecne zhodná, pokiaľ ide najmä o účinky, ktoré vytvára, s podmienkou zapísanou do tohto registra [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 44 a citovaná judikatúra]. Takáto vnútroštátna právna úprava teda neporušuje právo dotknutého predajcu alebo dodávateľa na obranu (pozri analogicky rozsudok z 21. decembra 2016, Biuro podróży „Partner“, C-119/15, EU:C:2016:987, bod 43).

- 73 Navyše hoci podľa článku 8 smernice 93/13 členské štáty môžu vo svojom vnútroštátnom práve upraviť širšie preskúmanie *ex offo*, než aké majú vykonať ich súdy podľa tejto smernice, alebo zjednodušené postupy posúdenia nekalej povahy zmluvnej podmienky, ako je postup vo veci samej, vnútroštátny súd vo všeobecnosti zostáva povinný informovať účastníkov konania o tomto posúdení a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok) C-139/22, EU:C:2023:692, bod 45].
- 74 Vnútroštátny súd uvádza, že poľské právo možno vykladať v tom zmysle, že zápis zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra nekalých podmienok má za následok, že táto podmienka sa má považovať za nekalú v každom konaní, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a to aj voči inému predajcovi alebo dodávateľovi, než je ten, voči ktorému bolo vedené konanie o zápise uvedenej podmienky do tohto vnútroštátneho registra, a ak dotknutá podmienka nemá totožné znenie ako podmienka, ktorá bola zapísaná, ale má rovnaký rozsah a účinky pre dotknutého spotrebiteľa.
- 75 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že konštatovanie nekalej povahy spornej zmluvnej podmienky na základe porovnania jej obsahu s obsahom podmienky zapísanej do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok môže rýchlo prispieť k tomu, že nekalé podmienky používané vo veľkom množstve v zmluvách prestanú vytvárať účinky vo vzťahu k spotrebiteľským stranám týchto zmlúv [rozsudok z 21. septembra 2023, mBank (Poľský register protiprávnych podmienok), C-139/22, EU:C:2023:692, bod 41].
- 76 Okrem toho vo veci týkajúcej sa správneho konania začatého proti predajcovi alebo dodávateľovi Súdny dvor rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 smernice 93/13 v spojení s článkami 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES z 23. apríla 2009 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (Ú. v. EÚ L 110, 2009, s. 30), ako aj v súvislosti s článkom 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby uplatnenie takých všeobecných obchodných podmienok, ktoré sa obsahovo zhodujú s podmienkami, ktoré boli právoplatným súdnym rozhodnutím vyhlásené za protiprávne a boli zapísané do vnútroštátneho registra všeobecných obchodných podmienok vyhlásených za protiprávne, sa vo vzťahu k predajcovi alebo dodávateľovi, ktorý sa nezúčastnil konania ukončeného zápisom týchto podmienok do uvedeného registra, považovalo za protiprávne konanie (rozsudok z 21. decembra 2016, Biuro podróży „Partner“, C-119/15, EU:C:2016:987, bod 47).
- 77 To isté platí *a fortiori*, pokiaľ ide o taký spor medzi predajcami alebo dodávateľmi a spotrebiteľom, o aký ide vo veci samej, v rámci ktorého by sa mali splniť ustanovenia prípadne nekalej zmluvnej podmienky.
- 78 Vzhľadom na všetko vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 1, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1 a článok 8 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej zápis zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra protiprávnych podmienok má za následok, že táto zmluvná podmienka sa považuje za nekalú v každom konaní, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a to aj vo vzťahu k inému predajcovi alebo dodávateľovi, než je ten, voči ktorému bolo vedené konanie o zápise uvedenej zmluvnej podmienky do tohto vnútroštátneho registra, a ak dotknutá zmluvná podmienka nemá totožné znenie ako zmluvná podmienka, ktorá bola zapísaná, ale má rovnaký rozsah a účinky pre dotknutého spotrebiteľa.

O trovách

- 79 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že vnútroštátny súd nemôže *ex offo* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok uvedených v zmluve a vyvodíť z toho dôsledky, keď vykonáva dohľad nad exekučným konaním založeným na rozhodnutí s právnou silou rozhodnutej veci, ktorým sa vydáva právoplatný platobný rozkaz:

- ak táto právna úprava nestanovuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo
- v prípade, keď je takéto preskúmanie stanovené len v štádiu podania odporu proti dotknutému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodáva požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania opravného prostriedku v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby boli tomuto spotrebiteľovi oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv.

2. Článok 3 ods. 1, článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1 a článok 8 smernice 93/13

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej zápis zmluvnej podmienky do vnútroštátneho registra protiprávných podmienok má za následok, že táto zmluvná podmienka sa považuje za nekalú v každom konaní, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a to aj vo vzťahu k inému predajcovi alebo dodávateľovi, než je ten, voči ktorému bolo vedené konanie o zápise uvedenej zmluvnej podmienky do tohto vnútroštátneho registra, a ak dotknutá zmluvná podmienka nemá totožné znenie ako zmluvná podmienka, ktorá bola zapísaná, ale má rovnaký rozsah a účinky pre dotknutého spotrebiteľa.

Podpisy